

A Kúria a dr.Bacsa Judit ügyvéd által képviselt Ny. B. Kft. felperesnek a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal I.r., a dr.Weisz Éva ügyvéd által képviselt Ny. Megyei Jogú Város Önkormányzata II.r. alperesek ellen kisajátítási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2011. július 5. napján kelt 6.K.21.130/2011/13. számú jogerős közbenső ítélete ellen a felperes által 48. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

k ö z b e n s ő í t é l e t :

A Kúria a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 6.K.21.130/2011/13. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I-II.r. alpereseknek 20.000.-20.000.- /azaz húszezer-húszezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy az államnak - külön felhívásra - fizessen meg 36.000.- /azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

E közbenső ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I N D O K O L Á S

A felperes tulajdonában volt a 3679/2 hrsz-ú 3764 m² területű beépítetlen terület megjelölésű ingatlan. Az ingatlan 3061 m²-es részén 2002. évtől kezdődően közforgalmú közúti csomópont épült. Jóllehet, a csomópont az országos közúthálózatba tartozik, így törvény erejénél fogva állami tulajdonba kerülne, a Magyar Állam tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásban különböző, e perre nem tartozó okok miatt nem volt feltüntetve. A II.r. alperes módosítva a helyi építési szabályzatot, a 21/2007./VII.12./ KGY-i rendelettel a felperesi ingatlant közlekedési célú közterületnek minősítette. Az ingatlant érintette az Ny., K. közút építése. Minthogy a terület nagy részén korábban csomópont épült, az érintett rész, mely a közforgalmi csomópont és az önkormányzati belterületi út összeköttetését biztosítaná, 703 m²-t tett ki. E rész kisajátítása

végezt a II.r. alperes 2011. február 3. napján eljárást kezdeményezett az I.r. alperesnél arra hivatkozva, hogy a területet adásvételi szerződéssel nem sikerült megszereznie.

Az I.r. alperes a 2011. május 2-án kelt 628-43/2011. számú határozatával a felperes tulajdonát képező nyíregyházi 3679/2 hrsz-ú 3764 m² terület nagyságú ingatlanból 703 m² nagyságú terület kisajátítását rendelte el, egyben kötelezte a II.r. alperest, hogy a felperesnek fizessen meg a kisajátított területért 6.952.670.- forint kártalanítási összeget. Az I.r. alperes a kisajátítás jogalapjaként a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény /a továbbiakban: Kstv./ 2. §-ának c/ pontját és 4. § /1/ bekezdésének c/ pontját jelölte meg. Megállapította, hogy a kisajátítási tervnek megfelelően az ingatlan 3061 m² nagyságú része ténylegesen körforgalmi csomópontként az országos közúthálózat része, ezért az ingatlan-nyilvántartáson történő átvezetés nélkül is a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény /a továbbiakban: Kkt./ 32. §-ának /1/ bekezdése alapján állami tulajdonba került, ezért az egész ingatlan kisajátítására vonatkozó felperesi kérelmet elutasította.

A felperes keresetében eljárásjogi és anyagi jogi jogszabálysértésekre hivatkozva kérte az alperesi határozat felülvizsgálatát. Anyagi jogi sérelmei körében vitatta a kisajátítás jogalapját, valamint a kártalanítás összeagszerűségét. Állította, hogy II.r. alperes az ingatlan kisajátítását nem kérheti, mert az ingatlanon megvalósuló körforgalmi közlekedési csomópont miatt az ingatlan egésze az országos közút részeként állami tulajdonban van.

A megyei bíróság az ügyben közbenső ítéletet hozott, amelyben a kisajátítás jogalapját támadó keresetet elutasította. Indokolása szerint a kisajátítási kérelemben jelölt közérdekű cél fennáll, Kstv. 2. §-ának c/ pontjában, 3. §-ában és 4. § /1/ bekezdésének c/ pontjában rögzített feltételek igazoltak, a kisajátítással érintett 703 m² nagyságú területen körforgalmi közlekedési csomópont nem található, ezért e terület tekintetében az állami tulajdonszerzés sem állapítható meg. Kifejtette, az ingatlan 3061 m² nagyságú részén megvalósult közlekedési csomópont kialakításával okozati összefüggésben elszenvedett tulajdonvesztésére tekintettel kártalanítást a Magyar Államtól és nem a II.r. alperestől igényelhet. A megyei bíróság e mellett a felperes eljárásjogi sérelmeit is alaptalannak találta.

A jogerős közbenső ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben az ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra utasítását kérte. Állította, a közbenső ítélet sérti a Kkt. 32. § /1/ bekezdését és 47. §-ának m/ pontját, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény /a

továbbiakban: Ptk./ 172. §-ának d/ pontját, a Kstv. 1. § /2/ bekezdését és 2. §-át, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 3. §-ának /3/-/4/ bekezdéseit és 221. §-ának /1/ bekezdését, mert az ingatlan egésze állami tulajdonba került, az ezt igazoló bizonyítékokat a bíróság indokolás nélkül figyelmen kívül hagyta, a felajánlott bizonyítást jogellenesen mellőzte, nem tájékoztatta további bizonyítás szükségességéről, ugyanakkor az ítélet nem tartalmazza, hogy milyen bizonyítékokon alapul az a megállapított tényállás, hogy a körforgalmi csomópont csak 3061 m²-en valósult meg és a 703 m² területen országos közúthálózathoz tartozó felépítmény nem található. Minthogy a 703 m² terület egy része nem a II.r. alperes által megjelölt célt szolgálja, a II.r. alperes kisajátítást kérői jogosultsága sem állapítható meg, a Kstv. 2. §-ának e/ pontjában meghatározott célból az ingatlan csak a Magyar Állam kérelmére lenne kisajátítható.

Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős közbenső ítélet hatályában fenntartását kérték.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A perben rendelkezésre állt iratanyag alapján a Kúria megállapította, hogy a megyei bíróság részletes és körültekintő bizonyítási eljárást folytatott le, megfelelő mértékben tisztázta a tényállást, az adatok összevetéséből, egyenkénti és összességükben történő értékeléséből levont következtetése okszerű és helytálló. A megyei bíróság ítéletének indokolása a Pp. 221. § /1/ bekezdésének megfelelően kellő részletességgel tartalmazza a megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, továbbá azokat a jogszabályokat, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Az ítélet tartalmazza azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, és azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

A felülvizsgálati eljárásban - annak rendkívüli perorvoslati jellegéből is adódóan - a bizonyítékok újraértékelésére, vagy felülmérlegelésére általában nincs lehetőség. Erre csak akkor van mód, ha a jogerős ítéletet hozó bíróság a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül mérlegelte. A Kúria jogi álláspontja szerint a megyei bíróság nem sértette meg a Pp. 206. § /1/ bekezdését, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelése nem volt megállapítható. E körben a felperes felülvizsgálati hivatkozása alaptalan.

A Pp. 3. §-ának /3/ bekezdése szerint a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha törvény

eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

A felperes a perben jogi képviselővel, ügyvéddel járt el. A Pp. 166. §-ának /1/ bekezdése a perbeli bizonyítási eszközöket sorolja fel, és nincs adat arra vonatkozóan, hogy a felperes bármelyik bizonyítási eszköz előterjesztésében, alkalmazásának indítványozásában akadályozva lett volna. Az eljárás során okirati bizonyítékokat csatolt, előkészítő iratokat nyújtott be, amelyekben részletesen kifejtette jogi álláspontját és tételesen megjelölte, hogy melyik bizonyítékával mit kíván bizonyítani.

A Kúria a felperesnek a per bizonyítási szakaszában tanúsított magatartása, eljárási cselekményei, az általa benyújtott okiratok tartalma alapján megállapította, hogy felperes és jogi képviselője a bizonyításra szoruló tényekről, bizonyítási kötelezettségéről tudott, azzal tisztában volt, a bizonyítékok rendelkezésre bocsátásának kötelezettségét ismerte és az eljárás folyamán jogait aggálytalanul gyakorolta. A Pp. 3. § /3/ vagy /4/ bekezdésének sérelmét nem eredményezi, hogy a bíróság valamely bizonyíték jelentőségét nem azonosan értékeli az azt előterjesztő féllel.

A Kstv. 24. §-ának /1/ és /2/ bekezdése értelmében a kisajátítási eljárás kérelemre indul, a kérelmet a kisajátítást kérő nyújtja be. A Kstv. 24. § /5/ bekezdésének a/ pontja szerint a kisajátítási kérelemhez mellékelni kell a külön jogszabály rendelkezése alapján a kisajátítási tervet öt példányban. A kisajátítási terv elkészítéséről, felülvizsgálatáról, záradékolásáról, valamint a kisajátítással kapcsolatos értékkülönbözet megfizetésének egyes kérdéseiről szóló 178/2008./VII.3./ Korm. rendelet 3. §-ának /1/ bekezdése szerint a kisajátítási terv kisajátítási átnézeti térképből, ha a kisajátítás az ingatlan területének csak egy részét érinti, kisajátítási változási vázrajzból /a továbbiakban: kisajátítási vázrajz/ és a hozzájuk tartozó területkimutatásokból áll. A kisajátítási vázrajzot a földhivatal megvizsgálja, és ha - többek között - a területszámítás helyes, akkor záradékkal ellátja.

A perbeli esetben a II.r. alperes nem a felperes állítása szerinti Kstv. 2. §-ának e/ pontja szerint közlekedési infrastruktúra fejlesztési céllal kérte a kisajátítást, hanem a 2. §-ának c/ pontja szerinti terület- és településrendezési céllal, és kérelméhez a kisajátítással érintett terület megállapítása szempontjából releváns okiratot, a kisajátítási tervet csatolta. E szerint - mint azt az I.r. alperes és a megyei bíróság is

helytállónan megállapította - a 3679/2 hrsz-ú 3764 m² területnagyságú ingatlanból 703 m² nagyságú terület, ami körforgalmi csomópontként az országos közúthálózatnak nem része, ennél fogva e területrész a Ptk. 172. §-ának d/ pontja vagy a Kkt. 32. §-ának /1/ bekezdése folytán állami tulajdonba sem került.

A Kúria megjegyzi, a Kstv. egyéb rendelkezéseiből sem vezethető le az a felperesi igény, hogy a magát tulajdonosnak egyébként nem tekintő kisajátítást szenvedő fél válogatva a potenciális kisajátítást kérők és jogcímek között maga határozza meg, hogy kinek a kérelmére, milyen jogcímen és mértékben lehet kisajátítani egy adott ingatlant.

Megjegyzni továbbá, hogy amennyiben ingatlana visszamaradó része kisajátításra nem került, kérheti annak kisajátítását is.

Jelen ügy tárgya kizárólag a kisajátítás jogalapjának vizsgálata volt, mely fennáll, ezért e kérdésről a Kúriának rendelkezni nem kellett.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria a Pp. 270. §-ának /1/ bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. §-ának /1/ bekezdése alapján kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperest az alperesek felülvizsgálati perköltségének, valamint a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § /2/ bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdése].

Budapest, 2012. május 29.

dr.Kovács Ákos sk. a tanács elnöke, dr.Albert Zoltán sk. előadó bíró, dr.Kovács András sk. bíró